

Despre piata...

Piata de capital este un domeniu foarte vast. Sunt foarte multi termeni, multe notiuni, multi indicatori si strategii, piata bursiera fiind pe de alta parte un domeniu care progresa de la an la an, baza informationala aferenta acestui sector marindu-se in proportie geometrica.

Baza acestui intreg esafodaj o constituie tocmai notiunea de piata, notiune, in mod surprinzator, rareori explicata. Trecand peste o sumedenie de definitii complexe piata poate fi vazuta ca cel mai bun loc care permite formarea unui pret corect din punct de vedere economic. Pe piata sunt prezenti atat cumparatori cat si vanzatori, iar dorintele lor sunt mediate prin piata si echivalate in pret. Pretul pietei poate fi considerat acea masura care satisface atat nevoile cumparatorilor cat si pe cele ale vanzatorilor.

Revenind la piata bursiera, pretul unei actiuni ar trebui sa fie dat doar de cerintele investitorilor. Pe baza informatiilor pe care le detin sau le cumpara sub forma de consultanta, a profilului investitional precum si a experientei de tranzactionare acumulata, investitorii iau deciziile de a vinde sau a cumpara. Tocmai de aceea existenta unor informatii necunoscute de majoritate (informatii confidentiale) si care sunt folosite in piata distorsioneaza grav pretul unei actiuni pana la momentul publicarii ei. Accesul facil, ieftin si nediferentiat la informatie este cel care asigura integritatea pietei, fara de care practic, o piata bursiera nu se poate dezvolta.

O a doua caracteristica indispensabila a unei pieti este lichiditatea. O piata fara o lichiditate minimala nu atrage, neexistand garantia ca ceea ce doreste un investitor va putea si realiza. Pietele lichide pot fi vazute ca un super-market: stii ca acolo gasesti aproape orice si asta te atrage. Lichiditatea unei pieti nu este data neaparat de numarul emitentilor listati si al actiunilor emise de catre acestia ci mai ales de numarul investitoilor, a celor care sunt prezenti pe piata.

O alta caracteristica importanta este cea a ofertei pe care o prezinta o piata. Cu cat sunt mai multi emitenti si mai multe actiuni tranzactionabile, piata va functiona mai bine. Lipsa unei oferte suficiente va duce inevitabil (exemplul Bursei romanesti este concludent) la supraincalzirea pietei si implicit la o volatilitate excesiva. Practic lipsa unei oferte bine dimensionate tinde sa distorsioneze preturile de tranzactionare (in ambele sensuri) daunand grav functionarii echilibrate a pietei de capital.

O piata care respecta cele trei principii enuntate mai sus are sanse reale de a fi atractiva si de a functiona echilibrat. Nu este de neglijat insa si calitatea pietei, modul in care reuseste sa asigure preturi corecte si modul in care realizeza o ajustare cat mai rapida a cotatiilor la noile informatii care apar in piata. Anul 2006 este concludent pentru aceasta problema a unei pieti bursiere. Emitenti care nu au inregistrat fluctuatii majore ale standingului financiar (de exemplu actiunile S.I.F.) au inregistrat preturi de tranzactionare pe parcursul anului ce au acoperit o plaja extrem de larga. Pentru multi investitori acest lucru duce la o stare de confuzie: care e pretul corect, ce inseamna scump, ce inseamna ieftin ?

Calitatea unei pieti este data in principal de trei factori. Primul tine de modul de organizare (reglementari, management, transparenta informatiilor si a cotatiilor, etc) si aici piata romaneasca putem spune ca nu mai prezinta deficiente majore. Un al doilea factor tine de calitatea emitentilor si a intermediarilor prezenti pe piata. Transparenta si performanta emitentilor dublate de diligena si profesionalism din partea intermediarilor cresc exponential calitatea unei pieti. In al treilea rand caracteristicile unei pieti sunt profund influentate de calitatea investitorilor care actioneaza pe

aceasta. Daca acestia actioneaza majoritar speculativ informatiile de moment, superficiale vor avea un impact mult prea puternic asupra cursurilor. In schimb daca piata este dominata de prezenta unor investitori de anvergura care iau decizii aprofundate si corect argumentate preturile de tranzactionare vor fi tinde sa prezinta valori corect evaluate ale emitentilor tranzactionati.

Alin BRENDEA

18 august 2006